ನಾಗರ ಚೌತಿ/ನಾಗ ಪಂಚಮಿ/ಗರುಡಪಂಚಮಿ

Nagara Chouti & Garuda Panchami

Nagara Chouti - Shravana Shukla Chaturthi

Garuda/Naga Panchami – Shravana Shukla panchami

On the Nagarachouti day, the pooja of Nagantargata Sankarshanaroopi paramathma will be done.

As per Varaha purana, it is clearly mentioned that on Nagapanchami day, those who are doing Naaga pooja would be worshipping the shesha, vasuki antaryaami sankarshaNaroopa of Srihari only.

Snakes to be remembered on this day :

Anantha, Vasuki, Shesha, Padmakambala, kaarkotaka, naga, Bhujanga, Dhrutarashtram, shankapalam, kaaliya, takshaka, pingala, mahanaaga. We have to make pooja of these Snakes alongwith their respective wives (sapatneekam),and must pray them "Matkule sarpabhayam pariharam kuru" (ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಪಭಯವೂ ಇರದ ಹಾಗೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು).

ನಾಗಚೌತಿಯಂದು ನೆನೆಯಬೇಕಾದ/ಪೂಜಿಸಬೇಕಾದ ನಾಗಗಳು –

ಅನಂತಂ ವಾಸುಕಿಂ ಶೇಷಂ ಪದ್ಮಕಂಬಲಕೌ ತಥಾ ।
ತಥಾ ಕಾರ್ಕೋಟಕಂ ನಾಗಂ ಭುಜಂಗಶ್ವತರೌ ತಥಾ ॥
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಂ ಶಂಖಪಾಲಂ ಕಾಲೀಯಂ ತಕ್ಷಕಂ ತಥಾ ।
ಪಿಂಗಲಂ ಚ ಮಹಾನಾಗಂ ಸಪತ್ನೀಕಾನ್ ಪ್ರಪೂಜಯೇತ್ ॥

नागचौतियंतु नॆनॆयबेकाद नागगळु –
अनंतं वासुकिं शेषं पद्मकंबलकौ तथा ।
तथा कार्कोटकं नागं भुजंगश्वतरौ तथा ॥
धृतराष्ट्रं शंखपालं कालीयं तक्षकं तथा ।
पिंगलं च महानागं सपत्नीकान् प्रपूजयेत् ॥

Anantam vaasukim shESham padmakambalakou tathaa |
tathaa kaarkOTakam naagam bhujangashvatarou tathaa ||
dhRutaraaShTram shanKapaalam kaalIyam takShakam tathaa |
pingalam cha mahaanaagam sapatnIkaan prapoojayEt ||

Naga Chouti represents - Pooja of Sheshadevara
Garuda Panchami - Pooja of Garuda Devara
Shesha serves as the bed of Srimannaraayana
Garuda serves as the chariot of Srimannaaraayana.

(They are in the Kakshya No 5. They both are in the same kakshya after Vayudevaru, Bharathi deviyaru)

Garuda Panchami celebrates mother and sons' love, affection, devotion and bond between each other. The festival is dedicated to Garuda because of his devotion towards his mother Kadhru.

In some temple, Garuda is treated as Dwarapalaka of Srihari

Traditionally, the snake is said to be the enemy of Garuda, the golden eagle which is Lord Vishnu's vehicle. But it must be remembered here that Lord Vishnu rests on Adi Sesha, the thousand-headed serpent. Some of the avatara of Adi Sesha, who is always with the Lord, are Lakshmana, Balarama. Garuda has no avatara at all.

Sheshadevaru & Garudadevaru –

1. Sheshadevaru - Adishesha is the bed for Srimannaarayana
2. Garuda devaru - the golden eagle - is the vehicle for Srihari
3. Shesha & Garuda – both are in the same kakshya – fifth kakshya
4. Sheshadevaru was born as Lakshmana when Srihari incarnated as Sriramachandra, Sheshadevaru was born as Balarama when Srihari incarnated as Krishna
5. Sheshadevaru & Garuda are both the children of Kashyaparu.
6. Sheshadevara patni is Varuni and Garuda Devara patni is Souparni, both are in 7th Taratamya kakshya.
7. Garuda is commonly referred as pakshiraaja, vainateya, suparna, garuthmanta, periya tiruvadi, vinatasuta, vishnuvaahana, naagaantaka, and kashyapeya.
8. Shiva gets mukthi through shesha only.
9. Garuda panchami is the day on which Garuda and Vinate (his mother) were freed from daasya. Earlier Garuda's mother Vinate had been under daasya

for naagaas. Garuda brought amruta from devaloka and gave it naagaas and freed his mother from daasatva. Earlier Garuda was holding sarpaas with daasya bhaava and after being freed from daasya, he is holding sarpaas with affection.

10. Garuda it is said that he is sarpa dweshi. No, he kills only dusta sarpaas and good sarpaas, he is holding as abharana.
11. Garuda during Ramavatara – freed monkeys from naagastra.
12. Garuda protected Valikhilya, he brought Mandara parvata for Samudra mathana.
13. Garuda brought Kireeta of Srihari, which was stolen by Balichakravarthi.

Raahu has the head of snake - Rahu has the head of snake as his head. Rahu stays in ant hill (hutta). By pouring milk on Nagapanchami day, Rahu would be happy and would be blessing with santanaas. Here Rahu means Dhanvantari roopi bhagavanta.

Subramanya – Snake - Normally, wherever there is Subramanya Kshetra, we see only snakes. Pooja and Naivedya to be done for snakes. Subramanya blessed sarpaas with their penance and said "in future all my poojas would be done in the roopa of snakes only". As such, the worship of Subramanya is being done in the roopa of snakes only.

Nagara Chouti/panchami -

Nagara Chouti - On Nagara Chouti day usually all are not doing the abhisheka to Naga. Only one or two people in the house would do and they would not take bhojana on this day. But on Nagara Panchami day all have to do abhisheka to Naga.

On Nagara Chouti day, in Some families women observe fast - praying for the prosperity of their brothers.

In some families, there is a tradition that those who does the abhisheka (thani) eat food without salt.

Some ladies have tradition to take only tiffin (phalaahaara) instead of meals on this day.

Nagara Panchami - In the early morning, the women and girls have would have head bath from halu-tuppa (milk-ghee), usually oil bath will not be done on this day and perform pooja to Havina Huttha or snake carved out of stone or to a silver snake at home or to the mud snake molded out of mud from huttha. Pour milk, ghee over it. Some people draw a rangoli / pattern of five snakes in the shrine on Nagara Panchami. There is a tradition to paint snakes pictures on the outside walls of their houses. They offer raw Milk(hasi haalu), Gejjevastra, Turmeric powder, Kumkuma, flowers and soaked Bengal gram.

In some families viz., Deshastaru families – there is a tradition that the women give Nagarachouti adikele containing dakshine, and other valuables to their brothers.

Some mothers do fasting on this day for the welfare of their children, some ladies do fasting on this day for the welfare of their brothers.

On this day Yellina chigali, nuchina unde and akki tambittu, godhi payasa prepared and offered as Naivedya. The Yellu and Akki /Rice used for these dishes will be used raw i.e, it will neither be roasted nor cooked. Fried items are not prepared on this day

In many families it is in practice that the brothers and sisters would apply abhishekita milk on the back (bennu) of both.

Pooja Vidhana /Procedure -

(This is only the sankshipta steps to be done, to enable the people who are not having any books with them for pooja vidhana. For detailed pooja - refer Vrata ratnamala, and other books)

1. Achamana - twice
2. Sankalpa – ಸಂಕಲ್ಪ – ಶುಭೇ ಶೋಭನೇ ಮುಹೂರ್ತೇ ವಿಷ್ಣೋರಾಜ್ಞಯಾ ಪ್ರವರ್ತಮಾನಸ್ಯ ಆದ್ಯಬ್ರಹ್ಮಣಃ, ದ್ವಿತೀಯಪರಾರ್ಧೇ, ಶ್ರೀಶ್ವೇತವರಾಹಕಲ್ಪೇ, ವೈವಸ್ವತ ಮನ್ವಂತರೇ, ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿತಮೇ, ಕಲಿಯುಗೇ, ಪ್ರಥಮಪಾದೇ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪೇ, ಭರತವರ್ಷೇ, ಭರತಖಂಡೇ, ದಂಡಕಾರಣ್ಯೇ, ಗೋದಾವರ್ಯಾ: ದಕ್ಷಿಣೇ ತೀರೇ, ಶಾಲೀವಾಹನಶಕೇ, ಬೌದ್ಧಾವತಾರೇ, ರಾಮಕ್ಷೇತ್ರೇ / ಪರಶುರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರೇ, ಅಸ್ಮಿನ್ವರ್ತಮಾನೇ, ಚಾಂದ್ರಮಾನೇನ, ______________ಸಂವತ್ಸರೇ, ದಕ್ಷಿಣಾಯಣೇ, ವರ್ಷ ಋತೌ, ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸೇ, ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೇ, ಚತುರ್ಥ್ಯಾಂ/ಪಂಚಮ್ಯಾಂ, ______ವಾಸರೇ, ________ನಕ್ಷತ್ರೇ, ______ಯೋಗೇ, ________ಕರಣೇ, ಏವಂಗುಣ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶಿಷ್ಟಾಯಾಂ, ಶುಭತಿಥೌ, ಅಸ್ಮಾಕಂ ಸಕುಟುಂಬಾನಾಂ ಕ್ಷೇಮ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ವಿಜಯ, ವೀರ್ಯ, ಆಯುಃ, ಆರೋಗ್ಯ, ಐಶ್ವರ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ, ಮಮ ಸಹ ಕುಟುಂಬಸ್ಯ ಸಪರಿವಾರಸ್ಯ ಸರ್ವದಾ ಸರ್ಪಭಯನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ವಕ

ಸರ್ಪಜನ್ಮ ದೋಷ ಪರಿಹಾರದ್ವಾರ ಶ್ರೀಸಂಕರ್ಷಣಸ್ಯ ಅನುಗ್ರಹ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥಂ ನಾಗಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಸಂಕರ್ಷಣ ಪ್ರೇರಣಯಾ ಸಂಕರ್ಷಣಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ನಾಗರಾಜಸ್ಯ ಧ್ಯಾನಾವಾಹನಾದಿ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಪೂಜಾಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ।

संकल्प – शुभे शोभने मुहूर्ते विष्णोराज्ञया प्रवर्तमानस्य आद्यब्रह्मण:, द्वितीयपरार्धे, श्रीश्वेतवराहकल्पे, वैवस्वत मन्वंतरे, अष्ठाविंशतितमे, कलियुगे, प्रथमपादे, जंबूद्वीपे, भरतवर्षे, भरतखंडे, दंडकारण्ये, गोदावर्या: दक्षिणे तीरे, शालीवाहनशके, बौद्धावतारे, रामक्षेत्रे / परशुराम क्षेत्रे, अस्मिन्वर्तमाने, चांद्रमानेन, ___संवत्सरे, दक्षिणायणे, वर्ष ऋतौ, श्रावणमासे शुक्ल पक्षे चतुर्थ्यां/पंचम्यां, ___वासरे, ____नक्षत्रे, ______योगे, ____करणे, एवंगुण विशेषण विशिष्ठायां, शुभतिथौ, मम सह कुटुंबस्य सपरिवारस्य सर्वदा सर्पभयनिवृत्तिपूर्वक सर्पजन्म दोष परिहारद्वार श्री संकर्षणस्य अनुग्रह सिद्ध्यर्थं नागांतर्यामि श्रीभारतीरमण मुख्यप्राणांतर्गत श्रीसंकर्षण प्रेरणया संकर्षणप्रीत्यर्थं नागराजस्य ध्यानावाहनादि षोडशोपचार पूजां करिष्ये ।

3. Shodashopachara pooja -

4. Kalasha pooja – In Kalasha pour water, mango leaves (maavina ele), tulasi, keep coconut, and chant –
   ओं नागराजाय विद्महे सहस्राक्षाय धीमहि । तन्नो नागराज: प्रचोदयात् । ओं भू: नागराजं आवाहयामि । ओं भुव: नागराजं आवाहयामि । ओं स्व: नागराजं आवाहयामि ।
   ओं भूर्भुवस्स्व: नागराजं आवाहयामि । ओं संकर्षणाय नम: ।
   ओं नागराजांतर्गत संकर्षणमावाहयामि।
   ಓಂ ನಾಗರಾಜಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಾಯ ಧೀಮಹಿ । ತನ್ನೋ ನಾಗರಾಜ: ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ।
   ಓಂ ಭೂ: ನಾಗರಾಜಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭುವ: ನಾಗರಾಜಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।
   ಓಂ ಸ್ವ: ನಾಗರಾಜಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ಓಂ ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸ್ವ: ನಾಗರಾಜಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।
   ಓಂ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮ: । ಓಂ ನಾಗರಾಜಾಂತರ್ಗತ ಸಂಕರ್ಷಣಮಾವಾಹಯಾಮಿ ।

5. Dhyanam -
   ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾಧಾರಭೂತಂ ಚ ಭುವನಾಂತರವಾಸಿನಂ ।
   ಫಣಾಯುಕ್ತಮಹಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ ನಾಗರಾಜಂ ಹರಿಪ್ರಿಯಂ ।
   ನಾಗಾಂತರ್ಗತ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯನಮ:। ಧ್ಯಾಯಾಮಿ, ಧ್ಯಾನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।
   ब्रह्मांडाधारभूतं च भुवनांतरवासिनं । फणायुक्तमहं ध्यायेत् नागराजं हरिप्रियं ।
   नागांतर्गत संकर्षणाय नम:। ध्यायामि, ध्यानं समर्पयामि ।
   brahmaaMDaadhaarabhootaM cha bhuvanaaMtaravaasinaM |
   phaNayuktamahaM dhyaayEt naagaraajaM haripriyaM |
   naagaaMtargatasaMkarShaNaaya nama:|
   dhyaayaami, dhyaanaM samarpayaami |

6. Avahanam –

ಧ್ಯಾಯಾಮಿ ಆಗಚ್ಚಾನಂತ ದೇವೇಶಮ್ ಆವಾಹಯಾಮ್ಯಹಂ ।ತತ್ಸಮೀಪೇ ಅನಂತಾದೀನ್ ಆವಾಹಯೇತ್ ।
ಅನಂತಾಯ ನಮ: ಅನಂತಮ್ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।ವಾಸಕಯೇ ನಮ: ವಾಸುಕೀಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।
ಶೇಷಾಯ ನಮ: ಶೇಷಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ।ಪದ್ಮಾಯ ನಮ: ಪದ್ಮಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ।
ಕಂಬಲಾಯ ನಮ: ಕಂಬಲಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ। ಕರ್ಕೋಟಕಾಯ ನಮ: ಕರ್ಕೋಟಕಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ।
ಭುಜಂಗಾಯ ನಮ: ಭುಜಂಗಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ। ಅಶ್ವತ್ತರಾಯ ನಮ: ಅಶ್ವತರಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ।
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾಯ ನಮ: ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।
ಶಂಖಪಾಲಾಯ ನಮ: ಶಂಖಪಾಲಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।
ಕಾಲೀಯಾಯ ನಮ: ಕಾಲೀಯಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।ತಕ್ಷಕಾಯ ನಮ: ತಕ್ಷಕಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।
ಪಿಂಗಲಾಯ ನಮ: ಪಿಂಗಲಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ । ನಾಗಪತ್ನೀಭ್ಯೋ ನಮ: ನಾಗಪತ್ನೀಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ ।

ध्यायामि आगच्चानंत देवेशह्मावाहयाम्यहं । तत्समीपे अनंतादीन् आवाहयेत् ।
अनंताय नमः अनंतम् आवाहयामि । वासकये नमः वासुकीं आवाहयामि ।
शेषाय नमः शेषं आवाहयामि। पद्माय नमः पद्मं आवाहयामि।
कंबलाय नमः कंबलं आवाहयामि। कर्कोटकाय नमः कर्कोटकं आवाहयामि।
भुजंगाय नमः भुजंगं आवाहयामि। अश्वत्तराय नमः अश्वतरं आवाहयामि।
धृतराष्ट्राय नमः धृतराष्ट्रं आवाहयामि । शंखपालाय नमः शंखपालं आवाहयामि ।
कालीयाय नमः कालीयं आवाहयामि । तक्षकाय नमः तक्षकं आवाहयामि ।
पिंगलाय नमः पिंगलं आवाहयामि । नागपत्नीभ्यो नमः नागपत्नीं आवाहयामि ।

7. आसनं – ಆಸನಂ – Aasanam

नवनागकुलाधीश शेषोद्धारक काश्यपः ।
नानारत्न समायुक्तं आसनं प्रतिगृहतां । आसनं समर्पयामि ।
ನವನಾಗಕುಲಾಧೀಶ ಶೇಷೋದ್ಧಾರಕ ಕಾಶ್ಯಪ: ।
ನಾನಾರತ್ನ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಆಸನಂ ಪ್ರತಿಗೃಹತಾಂ । ಆಸನಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ।

(put mantrakshate)

8. padyam samarpayaami
9. arghyam samarpayaami
10. Achamanam samarpayaami
11. Madhuparkam samarpayaami
12. panchamrutha snaanam samarpayaami
13. snaanam samarpayaami
14. vastrayugmam samarpayaami
15. yagnopaveetam samarpayaami
16. Abharanam samarpayaami
17. gandam samarpayaami

18. akshatam samarpayaami
19. tulasIdaLa sahita naanavida pushpaani samarpayaami

20. Angapooja – pooja of different angaas

ಓಂ ಸಹಸ್ರಪಾದಾಯ ನಮ: ಪಾದಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ ।ಓಂ ಗೂಢ ಗುಲ್ಫಾಯ ನಮ: ಗುಲ್ಫಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ ।
ಓಂ ಹೇಮಜಂಘಾಯ ನಮ: ಜಂಘಾನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ।ಓಂ ಅಮಂದಗತಯೇ ನಮ: ಜಾನೂನ್ ಪೂಜಯಾಮಿ।
ಓಂ ಪೀತಾಂಬರಧರಾಯ ನಮ: ಕಟಿಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ।ಓಂ ಗಂಭೀರನಾಭಯೇ ನಮ: ನಾಭಿಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ।
ಓಂ ಪವನಾಶನಾಯ ನಮ: ಉದರಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ।ಓಂ ಉರಗಾಯ ನಮ: ಹಸ್ತೌ ಪೂಜಯಾಮಿ ।
ಓಂ ಕಂಬುಕಂಠಾಯ ನಮ: ವದನಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ।ಓಂ ಫಣಾಭೂಷಣಾಯ ನಮ: ಲಲಾಟಂ ಪೂಜಯಾಮಿ ।
ಓಂ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಣಾಯ ನಮ: ಶಿರ: ಪೂಜಯಾಮಿ ।ಓಂ ನಾಗರಾಜಾಯ ನಮ: ಸರ್ವಾಣ್ಯಂಗಾನಿ ಪೂಜಯಾಮಿ ।

ओं सहस्रपादाय नमः पादान् पूजयामि । ओं गूढ गुल्फाय नमः गुल्फान् पूजयामि ।
ओं हेमजंघाय नमः जंघान् पूजयामि । ओं अमंदगतये नमः जानून् पूजयामि ।
ओं पीतांबरधराय नमः कटिं पूजयामि । ओं गंभीरनाभये नमः नाभिं पूजयामि ।
ओं पवनाशनाय नमः उदरं पूजयामि । ओं उरगाय नमः हस्तौ पूजयामि ।
ओं कंबुकंठाय नमः वदनं पूजयामि । ओं फणाभूषणाय नमः ललाटं पूजयामि ।
ओं लक्ष्म्यणाय नमः शिरः पूजयामि । ओं नागराजाय नमः सर्वाण्यंगानि पूजयामि ।

21. Dhoopa samarpana – dhoopa samarpana
22. Deepa Darshana – deepaM prajvaalya
23. Naivedyam – Milk, Curds, Ghee, Sugar, G.dall, fruits, coconut, etc
24. JalaM - Water - paneeyam samarpayaami
25. phalani samarpana - fruits
26. taambulam samarpana – tamboolam smarpayaami
27. dakshinam – suvarNa dakshinaam samarpayaami
28. mangalaneerajanam
29. mantrapushpam
30. raaajopacharam
31. pradakshina namaskara -

ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ ಜನ್ಮಾಂತರಕೃತಾನಿ ಚ । ತಾನಿ ತಾನಿ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಪದೇ ಪದೇ ।
ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ನಮಸ್ಕಾರಾಂ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ । ನಮಸ್ತೇ ಸರ್ವಲೋಕೇಶ ನಮಸ್ತೇ ಲೋಕವಂದಿತ: ।
ನಮಸ್ತೇಸ್ತು ಸದಾ ನಾಗ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ವಿಷಸರ್ಪತ: ।

यानि कानि च पापानि जन्मांतरकृतानि च । तानि तानि विनश्यंति प्रदक्षिण पदे पदे ।
प्रदक्षिण नमस्कारां समर्पयामि ।

नमस्ते सर्वलोकेश नमस्ते लोकवंदितः । नमस्तेस्तु सदा नाग त्राहि मां विषसर्पतः ।

32. praarthana -

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪ: ಪೂಜಾ ಕಿಯಾದಿಷು ।
ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ ।
ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿ ಹೀನಂ ರಮಾಪತೇ ।
ಯತ್ಕೃತಂ ತು ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ ।
ಅಜ್ಞಾನಾತ್ ಜ್ಞಾನತೋ ವಾಪಿ ಯನ್ಮಯಾ ಪೂಜನಂ ಕೃತಂ ।
ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಂ ತತ್ಸರ್ವಂ ಭೋ ನಾಗಾ: ಕ್ಷಂತುಮರ್ಹಥ ।
ಸರ್ವದಾ ಮತ್ಕುಲೇ ಮಾಸ್ತು ಭಯಂ ಸರ್ಪವಿಷೋದ್ಭವಂ ।

ಅನೇನ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ । ಶ್ರೀ ಜಯಾಪತಿ ಸಂಕರ್ಷಣ ಪೂಜನೇನ ನಾಗರಾಜಾಂತರ್ಯಾಮಿ । ಶ್ರೀ ಜಯಾಪತಿ ಸಂಕರ್ಷಣ ಪ್ರೀಯತಾಂ । ಪ್ರೀತೋ ವರದೋ ಭವತು । ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ।

यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपः पूजा कियादिषु ।
न्यूनं संपूर्णतां याति सद्यो वंदे तमच्युतं ।
मंत्रहीनं क्रियाहीनं भक्ति हीनं रमापते । यत्कृतं तु मया देव परिपूर्णं तदस्तु मे ।

अज्ञानात् ज्ञानतो वापि यन्मया पूजनं कृतं ।
न्यूनातिरिक्तं तत्सर्वं भो नागाः क्षंतुमर्हथ । सर्वदा मत्कुले मास्तु भयं सर्पविषोद्भवं ।

अनेन श्री नागराजांतर्यामि श्री भारतीरमण मुख्यप्राणांतर्गत । श्री जयापति संकर्षण पूजनेन नागराजांतर्यामि । श्री जयापति संकर्षण प्रीयतां । प्रीतो वरदो भवतु । श्री कृष्णार्पणमस्तु ।

matkule sarpabhaya pariharam kuru"

(ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಪಭಯವೂ ಇರದ ಹಾಗೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕು).

nagabhisheka – tani ereyuvudu -

Then go to an ant hill (hutta), and do the abhisheka (tani ereyuvudu) with the Srihari abhishekita milk, ghee, sugar. Otherwise, if there is the vigraha of sheshadevaru in the house, do abhisheka to that idol with the chanting of the mantra -

naagaraajaaya nama: | naagaraajaaMtarga saMkarShaNaaya nama: |

vayana daana :

shEShEsha: pratigRuhNaati shEShEshO vai dadaati cha |
shEShEshastaarakObhaabhyaaM shEShEshaaya namO nama: |
ಶೇಷೇಶ: ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತಿ ಶೇಷೇಶೋ ವೈ ದದಾತಿ ಚ ।
ಶೇಷೇಶಸ್ತಾರಕೋಭಾಭ್ಯಾಂ ಶೇಷೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮ: ।
शेषेश: प्रतिगृह्णाति शेषेशो वै ददाति च ।
शेषेशस्तारकोभाभ्यां शेषेशाय नमो नम: ।

इदं नागप्रतिमा सहितं, सदक्षिणां, सतांबूलं, वायनदानं श्रे शेषांतर्यामि श्री भारतीरमण मुख्यप्राणांतर्गत श्री जयापति संकर्षणस्य प्रीतिं कामयमान: तुभ्यं संप्रददे । न मम । प्रतिगृह्णातु भवान् । आचार्य: प्रतिगृह्णाति संकर्षणानुग्रहसिद्धिरस्तु ।
ಇದಂ ನಾಗಪ್ರತಿಮಾ ಸಹಿತಂ, ಸದಕ್ಷಿಣಾಂ, ಸತಾಂಬೂಲಂ, ವಾಯನದಾನಂ ಶ್ರೇ ಶೇಷಾಂತರ್ಯಾಮಿ ಶ್ರೀ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಶ್ರೀ ಜಯಾಪತಿ ಸಂಕರ್ಷಣಸ್ಯ ಪ್ರೀತಿಂ ಕಾಮಯಮಾನ: ತುಭ್ಯಂ ಸಂಪ್ರದದದೇ । ನ ಮಮ । ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತು ಭವಾನ್ । ಆಚಾರ್ಯ: ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಣಾತಿ ಸಂಕರ್ಷಣಾನುಗ್ರಹಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ।

Vayana daana – containing coconut, kosambari, vastra, dakshine, etc., to be given to a brahmachari, as there is sannidhana of Shesha in a brahmachari.

++++++++++++++++++++++++++++++++++++++

Some devaranamaas on Shesha - Garuda

ಬಲು ರಮ್ಯವಾಗಿದೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯ ಮಂಚ ॥ಪ॥
ಎಳರೋಣಿ ಕುಲರಾಜ ರಾಜೇಶ್ವರನ ಮಂಚ ॥ಅನು ಪ॥

ಪವನತನಯನೆನಿಪ ಪಾವನತರ ಮಂಚ
ಭುವನತ್ರಯವ ಪೊತ್ತ ಭಾರಿ ಮಂಚ।
ಕಿವಿಗಳಿಲ್ಲದ ಮಂಚ ಶ್ರೀನಿಕೇತನ ಮಂಚ
ಶಿವ ರೂಪದಿ ಹರಿಯ ವೊಲಿಸಿದಿಹ ಮಂಚ ॥೧॥

ನೀಲಾಂಬರವನ್ನುಟ್ಟು ನಳನಳಿಸುವ ಮಂಚ
ನಾಲಿಗೆ ಎರಡುಳ್ಳ ನೈಜ ಮಂಚ।
ನಾಲ್ವತ್ತು ಕಲ್ಪದಿ ತಪವ ಮಾಡಿದ ಮಂಚ
ತಾಲ ಮುಸಲ ಹಲವ ಪಿಡಿದಿಹ ಮಂಚ ॥೨॥
ರಾಮಾನುಜನಾಗಿ ರಣವ ಗೆಲಿದ ಮಂಚ

ತಾಮಸ ರುದ್ರನು ಪಡೆದ ಮಂಚ।
ಭೀಮಾನುಜನೊಳು ಆವೇಶಿಸಿದ ಮಂಚ
ಜೀಮೂತ ಮಲ್ಲರ ಕಟ್ಟಿದ ಮಂಚ ॥೩॥
ಜೀವನಾಮಕನಾಗಿ ವ್ಯಾಪ್ತನಾದ ಹರಿಯ
ಸೇವಿಸಿ ಸುಖಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಮಂಚ।
ಸಾವಿರ ಮುಖದಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ಹಿಗ್ಗುವ ಮಂಚ
ದೇವಕಿ ಜಠರದಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಂಚ ॥೪॥
ವಾರುಣಿದೇವಿಗೆ ವರನೆನಿಸಿದ ಮಂಚ
ಸಾರುವ ಭಕುತರ ಪೊರೆವ ಮಂಚ।
ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಟ್ಠಲನ
ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ದಿವ್ಯ ಮಂಚ ॥೫॥

॥ ವಾರುಣೀಪತಿ ಶೇಷಾಂತರ್ಗತ ಭಾರತೀರಮಣ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಂತರ್ಗತ ಜಯಾಪತಿ ಸಂಕರ್ಷಣಾಯ ನಮಃ।

ಶ್ರೀ ಶೇ ಷ ದೇ ವ ರು

ಯೋಗಿಗಳ ಹೃದಯಕೆ ನಿಲುಕ ನಿಗ
ಮಾಕಮ್ಯೈಕವಿನುತನ ಪರಮಾನು–
ರಾಗದಿ ದ್ವಿಸಹಸ್ರ ಜಿಹ್ವೆಗಳಿಂದ ವರ್ಣಿಸುವ
ಭೂಗಗನ ಪಾತಾಳ ವ್ಯಾಪ್ತನ
ಯೋಗ ನಿದ್ರಾಸ್ಪದನೆನಿಸುವ ಗುರು
ನಾಗರಾಜನ ಪದಕೆ ನಮಿಸುವೆ ಮನದೊಳನವರತ

ಸಕಲ ವೇದಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯನ್ನು ಯೋಗಿಗಳೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿಯರು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಶೇಷದೇವರು ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಾವಿರ ನಾಲಿಗೆ ಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರುವರು. ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಪ್ತನಾದ ಭಗವಂತನ ಯೋಗ ನಿದ್ರೆಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯಾಗಿರುವಂತಹ ವಾರುಣೀಪತಿ ಶೇಷದೇವರ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಿಸುವೆನು

ರಾ ಗ – ಮ ಧ್ಯ ಮಾ ವ ತಿ : ತಾ ಳ – ಆ ದಿ ತಾ ಳ

ಶೇಷದೇವ ವಾರುಣೀಪತಿ ಪಾಹಿ ।ಪ।
ಶೇಷದೇವ ತ್ರೈಘೋಷಣಮುಖ ಪರಿ–
ತೋಷಿಸು ಎಮ್ಮಭಿಲಾಷೆಯ ಸಲಿಸಿ ।ಅ ಪ।
ಭಜಿಸುವೆ ಸರ್ವದಾ ಸುಜನಾಭೀಷ್ಟದ
ತ್ರಿಜಗಾಧಾರಕ ಭುಜಗೋತ್ತಂಸ ।೧।
ಪುಣ್ಯಚರಿತ ಸುಶರಣ್ಯನೆ ಸುಬ್ರ–
ಹ್ಮಣ್ಯದೇವ ಕಾರುಣ್ಯಮೂರುತಿ ।೨।
ವಾರುಣೀಮುಖಸರೋರುಹ ದಿನಕರ
ತೋರು ತವಾಂಘ್ರಿ ಮಹೋರಗರಾಜ ।೩।
ಅಸಿತವಸನ ಹಲಮುಸಲಾಯುಧಧರ
ದ್ವಿಸಹಸ್ರೇಕ್ಷಣ ಸುಶರಣ ಪಾಲ ।೪।
ಪಾತಾಳನ ಪುರುಹೂತನುತ ಜಗ–
ನ್ನಾಥವಿಟ್ಠಲನ ಪ್ರೀತಿವಿಷಯನೆ ।೫।

ಶ್ರೀ ಗ ರು ಡ ದೇ ವ ರು

ಜಗದುದರನ ಸುರೋತ್ತಮನ ನಿಜ
ಪೆಗಲೊಳಾಂತು ಕರಾಬ್ಜದೋಳ್ ಪದ
ಯುಗ ಧರಿಸಿ ನಖಪಂಕ್ತಿಯೊಳು ರಮಣೀಯತರವಾದ
ನಗಧರನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಕಾಣುತ
ಮಿಗೆ ಹರುಷದಿಂ ಪೊಗಳಿ ಹಿಗ್ಗುವ
ಖಗ ಕುಲಾಧಿಪ ಕೊಡಲಿ ಮಂಗಳ ಸಕಲ ಸುಜನರಿಗೆ

ಗರುಡದೇವರು ತಮ್ಮ ಹೆಗಲಿನಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಹೊತ್ತು, ಅವನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಭುಜದ ಮೇಲಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವು ಅವರ ಉಗುರಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ನೋಡಿ ಅತಿಶಯವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಒಡೆಯನಾದ ಸೌಪರ್ಣಿದೇವಿಯರ ಪತಿಗಳಾದ ಗರುಡದೇವರು ಸಕಲ ಸಜ್ಜನರಿಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲಿ.

(ಶ್ರೀ ಹ ರಿ ಕ ಥಾ ಮೃ ತ ಸಾ ರ – ಕ ಕ್ಷ ತಾ ರ ತ ಮ್ಯ ಸ ಂ ಧಿ)

ರಾ ಗ – ಶ ಂ ಕ ರಾ ಭ ರಣ : ತಾ ಳ – ಝ ಂ ಪೆ ತಾ ಳ

ಅತಿ ಶೋಭಿಸುತಿದೆ ಶ್ರೀಪತಿವಾಹನ । ಪ ।
ಚತುರದಶ ಭುವನಕ್ಕೆ ಅಪ್ರತಿಮವಾಹನ ।ಅ ಪ ।

ಕಾಲನಾಮಕನಾಗಿ ಕಮಲಭವನಲಿ ಪುಟ್ಟಿ
ಕಾಲಾತ್ಮಹರಿಯ ಸೇವಿಪ ವಾಹನ
ಕಾಳಗದಿ ಕಪಿವರರ ಕಟ್ಟುಬಿಡಿಸಿದ ವಾಹನ
ವಾಲಖಿಲ್ಯರ ಪೊರೆದ ವರವಾಹನ । ೧ ।

ವಿನತೆಕಶ್ಯಪಮುನಿಯ ತನಯನೆನಿಸಿದ ವಾಹನ
ಅನುಜರನು ಪೊತ್ತೊಯ್ದ ಆಢ್ಯವಾಹನ
ವನದಿ ಮಧ್ಯದಿ ನಾವಿಕರ ಭಕ್ಷಿಸಿದ ವಾಹನ
ಜನಕನಾಜ್ಞದಿ ಕೂರ್ಮಗಜರ ನುಂಗಿದ ವಾಹನ । ೨ ।

ಕುಲಿಶಪಾಣಿಯೊಡನೆ ಕಲಹ ಮಾಡಿದ ವಾಹನ
ಒಳಹೊಕ್ಕು ಪೀಯೂಷ ತಂದ ವಾಹನ
ಮಲತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿದ ವಾಹನ
ಬಲಿರಾಯ ಒಯ್ದ ಮಕುಟವ ತಂದ ವಾಹನ । ೩ ।

ಕೂಪಾರದೆಡೆಗೆ ಮಂದರ ಒಯ್ದ ವಾಹನ ನಿಜ
ರೂಪಿನಿಂದಲಿ ಹರಿಯ ಸೇವಗೈವವಾಹನ
ಆ ಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಅಮೃತ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿದ ವಾಹನ
ಸೌಪರ್ಣಿಪತಿಯೆನಿಸಿದ ಪೊಂಬಣ್ಣವಾಹನ । ೪ ।

ಪನ್ನಗಾಶನ ವಾಹನ ಪತಿತಪಾವನ ವಾಹನ
ಸನ್ನುತಿಪ ಭಕ್ತರನು ಪೊರೆವ ವಾಹನ
ಪನ್ನಗಾದ್ರಿ ನಿವಾಸ ಜಗನ್ನಾಥವಿಟ್ಠಲಗೆ
ಉನ್ನಂತಪ್ರಿಯವಾದ ಗರುಡವಾಹನ । ೫ ।

Collection by Narahari Sumadhwa
For www.sumadhwaseva.com